

DOI 10.34132/pard2026.31.15

Отримано: 11 серпня 2025
Змінено: 07 листопада 2025
Прийнято: 12 лютого 2026
Опубліковано:
31 березня 2026

Received: 11 August 2025
Revised: 07 November 2025
Accepted: 12 february 2026
Published:
31 march 2026

Oleksandr Shtyrov
Andrii Antonov

TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE IN THE CONDITIONS OF POST-WAR RECONSTRUCTION

The article examines the transformation processes of public administration in Ukraine in the context of post-war reconstruction.

It is noted that the relevance of these transformations is enhanced by the need to improve the quality of public services and simplify administrative procedures for the population and business. At the same time, a significant priority is the formation of a professional, politically neutral public service focused on the needs of citizens, as well as the development of effective, accountable and transparent state institutions capable not only of forming, but also of effectively implementing state policy to ensure the sustainable development of the country.

It is shown that the post-war reconstruction of Ukraine is a complex multidimensional process that encompasses not only the physical restoration of infrastructure, but also a deep transformation of the public administration system. Traditional administrative models are not effective enough in conditions of large-scale destruction, high uncertainty and dependence on international assistance.

It is emphasized that the process of reconstruction of Ukraine is largely connected with the involvement of international financial and technical assistance, which necessitates the implementation of international standards of public administration. The integration of such standards contributes to increasing the trust of international partners,

the efficiency of resource use and accelerates European integration processes.

It is substantiated that the reconstruction of the state acts not only as an infrastructure or economic process, but as a comprehensive transformation of management approaches, institutions and public policy instruments.

Particular attention is paid to the analysis of modern reconstruction instruments: digitalization, public-private partnership, international donor coordination, program-targeted management, decentralization and community participation. Key challenges and prospects for the modernization of public administration in the context of post-war development are identified.

Keywords: *public administration, transformation of public administration, post-war reconstruction, state policy, reconstruction instruments, decentralization, digitalization, sustainability.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Повномасштабна війна спричинила безпрецедентні руйнування інфраструктури, економіки та соціальної сфери України. Водночас ці процеси актуалізували необхідність не просто відновлення, а якісної трансформації системи публічного управління. Відбудова в сучасних умовах передбачає впровадження нових управлінських моделей, інструментів та механізмів, орієнтованих на стійкість, прозорість і ефективність.

В умовах зростаючої турбулентності глобального середовища трансформація системи публічного управління набуває критичного значення для забезпечення дієздатності державних інституцій у періоди криз і конфліктів. Актуальність цієї проблематики зумовлена комплексом викликів, з якими стикається влада, серед яких особливе місце посідають економічна нестабільність, загострення соціальних проблем, підвищення рівня безпекових загроз та руйнування об'єктів критичної інфраструктури.

Запровадження правового режиму воєнного стану, закріпленого Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [4] акту-

анізує суттєву трансформацію функціонування системи публічної влади. Зокрема, йдеться про перегляд організаційних механізмів діяльності державних органів, а також посилення координації та взаємодії з військовими адміністраціями, що обумовлено необхідністю оперативного реагування на безпекові виклики та забезпечення стабільності державного управління в умовах війни.

За таких обставин традиційні моделі публічного управління виявляються недостатньо ефективними або малопридатними до швидкої адаптації, що обумовлює необхідність їх глибокого перегляду та модернізації. Криза і воєнний стан актуалізують потребу у впровадженні гнучких управлінських механізмів, здатних забезпечити оперативне реагування, підвищення стійкості інституцій та ефективне функціонування держави в умовах нової реальності [19].

Запровадження воєнного стану також виступає потужним тригером системних кризових трансформацій, спричиняючи масштабний шоківий вплив на всі сфери функціонування держави та суспільства. Актуальність осмислення цих процесів зумовлена їх комплексним і багатовимірним характером. З одного боку, дестабілізація безпосередньо детермінується зовнішньою воєнною агресією, що створює екзистенційні загрози державному суверенітету та національній безпеці.

З одного боку окремою проблемою є кризове управління та ефективність заходів безпеки. У контексті війни успішне кризове управління передбачає детальний аналіз дій та реакцій державних органів на загрози безпеці [17].

З іншого боку, кризовий ефект суттєво посилюється необхідністю оперативних політико-управлінських та інституційно-правових змін, які вимагають глибокої трансформації існуючих державних і суспільних інститутів. У таких умовах ключового значення набуває здатність системи публічного управління до швидкої адаптації, переорієнтації функцій та впровадження нових управлінських механізмів, адекватних викликам воєнного часу.

Актуальність дослідження також зумовлена необхідністю формування нової моделі управління, здатної забезпечити ефективну координацію ресурсів, прозорість процесів відбудови та участь у цих процесах громадян.

В умовах сучасних трансформаційних викликів модернізація системи публічного управління набуває особливої актуальності, оскільки її ефективність безпосередньо залежить від чіткого визначення стратегічних орієнтирів та вдосконалення нормативно-правової бази. У цьому контексті ключовим інструментом виступає Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки, яка спрямована на формування спроможної, сервісноорієнтованої та цифровізованої держави, здатної забезпечувати належний рівень захисту прав та інтересів громадян відповідно до європейських стандартів [7].

Актуальність зазначених трансформацій посилюється необхідністю підвищення якості надання публічних послуг та спрощення адміністративних процедур для населення і бізнесу. Водночас вагомим пріоритетом є формування професійної, політично нейтральної публічної служби, орієнтованої на потреби громадян, а також розбудова ефективних, підзвітних і прозорих державних інституцій, спроможних не лише формувати, але й результативно реалізовувати державну політику задля забезпечення сталого розвитку країни.

В цьому контексті важливим ресурсним компонентом виступає політико-правова підтримка, яка набуває особливої актуальності в контексті необхідності оперативного управлінського реагування. Динаміка кризових процесів зумовлює інтенсифікацію нормотворчої діяльності, що проявляється в ухваленні спеціальних законодавчих та підзаконних актів. Водночас розширення повноважень органів влади, передбачене законодавством про воєнний стан, потребує подальшого нормативного забезпечення, зокрема у сфері гнучкого перерозподілу бюджетних ресурсів, регулювання земельних відносин та інших критично важливих управлінських механізмів [18].

Деякі науковці досліджуючи питання функціонування публічного управління в умовах воєнного стану зазначають, що діяльність органів влади в період дії воєнного стану набуває варіативного характеру залежно від безпекової ситуації в регіоні та функціонального навантаження відповідного органу. У зв'язку з цим реалізація їх повноважень може здійснюватися в різних органі-

заційних форматах. В той же час варто наголосити що адаптація до воєнних умов об'єктивно обмежує можливості державних інституцій щодо повноцінного виконання функцій публічного управління. Водночас цей процес супроводжується формуванням нових управлінських практик, зокрема накопиченням досвіду оперативного реагування на кризові виклики, розвитком альтернативних каналів комунікації та трансформацією моделей взаємодії з інститутами громадянського суспільства [10].

В контексті досліджуваного питання проблема полягає у необхідності системного осмислення того, яким чином інструменти відбудови формують нову архітектуру публічного управління в умовах дії правового режиму воєнного стану та у повоєнний період.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання трансформації публічного управління розглядалися у працях вітчизняних науковців: М. Хожило, В. Кучменко, М. Ватulyєва, Н. Гончарука, А.Чередниченко, І. Осадци, І. Поліщука, О. Штирyова, А. Коссе, С. Бичков, також зокрема у контексті викликів воєнного стану: А. Малюк, М. Іжи, Л. Курносенко, В. Борщевський, О. Василиця, Є. Матвеєв, В. Круглов, інші аспекти розвитку у контексті запровадження воєнного стану: Н. Малиновська, О. Калюжний, М. Рябчук та інші.

Водночас специфіка українського контексту повоєнної відбудови потребує окремого комплексного аналізу, особливо з точки зору інструментального забезпечення цього процесу.

Формулювання мети статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження трансформації публічного управління в Україні в умовах повоєнної відбудови з акцентом на інструменти реалізації відбудовчих процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах яких нині знаходиться наша країна ключовим драйвером трансформації системи публічного управління в умовах дії воєнного стану та повоєнної відбудови виступають ендогенні реформаторські процеси, що мають системний і інституційно спрямований характер. Їх унікальність полягає у комплексному впливі на модернізацію управлінських механізмів, посилення інституційної спроможності

та формування якісно нової моделі реалізації публічно-владних повноважень. Останні орієнтуються не лише на функціональну ефективність, а й на людиноцентричність — забезпечення доступності, зручності та відповідності актуальним стандартам публічного сервісу.

Водночас реформування публічного управління не може бути фрагментарним: його результативність визначається наявністю цілісної стратегічної рамки, яка інтегрує як короткострокові управлінські рішення, так і довгострокові пріоритети повоєнного розвитку, забезпечуючи сталість трансформаційних змін що особливо актуалізується в умовах які скеровані на майбутню повоєнну відбудову країни [1].

Поділяємо думку про те, що задля якісного аналізу процесу модернізації публічного управління необхідно звернутися до детального осмислення базових європейських цінностей, зокрема й аналізуючи та пропонуючи шляхи затвердження в нашому соціумі імперативів толерантності, поваги до іншого, захисту прав меншин тощо, і перш за все звернутися до такої цінності, як феномен демократії, оскільки вона служить і одним із основних орієнтирів самоідентифікації за умов поточної «інформаційно-сміслової» війни, і має, порівняно з іншими культурними цінностями, більш безпосереднє відношення до сфери публічного управління та адміністрування. Слушною є також теза, що сучасний розвиток інформаційних технологій, розвиток віртуальних спільнот, здатних до справжньої самоорганізації, також дає підстави для оптимістичного погляду на перспективи становлення на вітчизняних теренах електронної демократії, демократії компетенції, партисипативної демократії які виступають перспективними інструментами розвитку публічного управління [2].

У таблиці 1 нами узагальнено ключові аспекти трансформації публічного управління в Україні в умовах повоєнної відбудови. Аналіз представлених аспектів свідчить, що трансформація має комплексний характер і охоплює інституційний, цифровий, економічний, соціальний та безпековий виміри. Найбільш значущими є цифровізація, децентралізація та міжнародна координація, які визначають ефективність відбудовчих процесів.

Таблиця 1

**Основні аспекти трансформації публічного управління в
Україні в умовах повосінної відбудови**

Аспект трансформації	Зміст трансформації	Ключові інструменти	Очікуваний ефект
Інституційний	Перебудова системи органів влади, підвищення спроможності інституцій	Інституційні реформи, створення агенцій відновлення	Підвищення ефективності управління
Цифровий	Впровадження цифрового врядування та електронних сервісів	Е-урядування, цифрові реєстри, відкриті дані	Прозорість, зниження корупції
Економічний	Залучення ресурсів для відбудови	ДПП, інвестиції, міжнародна допомога	Прискорення відбудови
Децентра- лізаційний	Посилення ролі громад у прийнятті рішень	Бюджетна децентралізація, місцеве самоврядування	Гнучкість, адаптивність
Соціальний (людино- центричний)	Орієнтація на потреби громадян	Партисипація, громадські консультації	Зростання довіри до влади
Управлінський	Перехід до результатно-орієнтованого управління	KPI, програмно-цільовий метод	Підвищення результативності
Міжнародний	Інтеграція у глобальні процеси відбудови	Донорська координація, міжнародні програми	Масштабування ресурсів

продовження таблиці 1

Безпековий	Урахування воєнних ризиків у політиці	Кризове управління, resilience- підходи	Стійкість системи
Інноваційний	Впровадження нових управлінських рішень	Smart governance, GovTech	Підвищення ефективності

Джерело: складено авторами

Серед зазначених аспектів є ті які впливають на проблематику формування сервісної держави та впровадження цифрових трансформацій у діяльність публічного управління які у свою чергу тісно пов'язані з переосмисленням функцій суб'єктів публічного управління як носіїв суспільного сервісу. У державі, яка базується на сервісно-орієнтованому підході, публічне управління має не стільки владно-розпорядчий, скільки обслуговуючий характер, спрямований на задоволення потреб громадян [6].

Варто зазначити що повоєнна відбудова України є складним багатовимірним процесом, що охоплює не лише фізичне відновлення інфраструктури, а й глибоку трансформацію системи публічного управління. Традиційні адміністративні моделі виявляються недостатньо ефективними в умовах масштабних руйнувань, високої невизначеності та залежності від міжнародної допомоги.

Тобто повоєнна відбудова не обмежується відновленням матеріальної бази, а виступає каталізатором глибинної інституційної трансформації, що змінює логіку функціонування публічного управління. Кожен із зазначених напрямів має самостійне змістове наповнення та прикладне значення.

По-перше це зміна ролі держави: від регулятора до координатора і партнера в ситуації коли традиційна модель держави як домінуючого регулятора, що здійснює контроль і директивне управління, поступово трансформується у мережеву модель

governance. У межах цієї парадигми держава виконує функцію координатора складних відбудовчих процесів між різними акторами (центральна влада, місцеве самоврядування, бізнес, громадянське суспільство, міжнародні донори); виступає партнером, а не лише контролером, створюючи умови для співфінансування проєктів, розвитку державно-приватного партнерства та спільної відповідальності; переходить від адміністративного впливу до інструментального управління, використовуючи стимули, грантові механізми, цифрові платформи координації. У результаті формується партнерська екосистема управління, де держава забезпечує узгодженість інтересів і стратегічний напрям розвитку.

Повоєнна відбудова потребує узгодження рішень на різних рівнях – від глобального до локального. Це зумовлює розвиток багаторівневої моделі управління, яка характеризується чітким розподілом повноважень між національним, регіональним та місцевим рівнями, посиленням ролі територіальних громад як ключових суб'єктів реалізації політик відбудови, горизонтальну координацію між громадами та секторами, інтеграцією локальних ініціатив у загальнонаціональні стратегії тощо.

На нашу думку практичний ефект такої моделі полягає у підвищенні гнучкості та адресності управлінських рішень, оскільки саме на місцевому рівні найкраще ідентифікуються потреби населення.

В той же час процес відбудови України значною мірою пов'язаний із залученням міжнародної фінансової та технічної допомоги, що обумовлює необхідність імплементації міжнародних стандартів публічного управління. Це включає провадження принципів прозорості, підзвітності та антикорупційності; гармонізацію нормативно-правової бази з європейськими стандартами; застосування міжнародних підходів до планування, моніторингу та оцінки політик; використання кращих практик управління проєктами, зокрема логіко-структурний підхід).

Інтеграція таких стандартів сприяє підвищенню довіри міжнародних партнерів, ефективності використання ресурсів і пришвидшує євроінтеграційні процеси.

В цьому контексті слушною є думка Н. Аллюшіної що в умовах активізації євроінтеграційних процесів особливої актуальності набуває оцінка рівня адаптації національного законодавства України до норм Європейського Союзу. Станом на сьогодні Україна вже імплементувала близько 70% *acquis communautaire* сукупності правових актів, стандартів і регуляторних норм ЄС, що свідчить про значний прогрес у гармонізації інституційного та нормативного середовища.

Актуальність подальших трансформацій підсилюється тим, що Україна демонструє вагомі досягнення у сфері демократичного розвитку та публічного управління, зокрема через становлення активного громадянського суспільства, успішну реалізацію реформи децентралізації та забезпечення високого рівня цифровізації. Важливими індикаторами є також підтримання стандартів проведення демократичних виборів і здійснення системних реформ у ключових секторах, таких як транспорт та енергетика.

Таким чином, досягнутий рівень інституційної та правової адаптації не лише підтверджує європейський вектор розвитку України, але й актуалізує необхідність подальшого поглиблення реформ задля забезпечення сталості демократичних перетворень та ефективності публічного управління [8].

Дослідники звертають увагу на той факт що сучасні виклики, пов'язані з війною, зумовлюють необхідність переходу від стабільних, але негнучких моделей управління до адаптивних систем, здатних функціонувати в умовах невизначеності. У цьому контексті стійкість набуває різних ознак та властивостей як то здатність інституцій швидко відновлюватися після криз, забезпечення безперервності надання публічних послуг зокрема і у надзвичайних умовах, впровадження механізмів ризик-менеджменту та кризового планування, системний розвиток гнучких організаційних структур, здатних до швидкого прийняття рішень.

Погоджуємось із В. Кругловим про те що ключовим елементом ефективного публічного управління в умовах воєнного стану є впровадження гнучких механізмів координації між різними рівнями влади та забезпечення швидкого реагування на виникаючі загрози [16].

Враховуючи вищезазначене можемо стверджувати що попри адаптивність яку доповнює стійкість вона демонструє певні властивості які виявляються у здатності системи навчатися на попередньому досвіді та коригувати політики у відповідь на зміни середовища, що в свою чергу сприяє можливості інтегрувати інноваційні рішення.

У результаті формується *resilience-oriented governance*, яке забезпечує довгострокову життєздатність системи публічного управління.

Таким чином, повоєнна відбудова виступає не лише процесом відновлення, а й механізмом структурної модернізації публічного управління. Вона трансформує державу у координатора мережових взаємодій, посилює багаторівневність управління, інтегрує міжнародні стандарти та орієнтує систему на стійкість і адаптивність, що в сукупності формує нову парадигму управління в Україні.

Одже, відбудова трансформує публічне управління з адміністративно-командної моделі у мережеву, партнерську та інноваційну систему. Основні інструменти відбудови представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

Основні інструменти відбудови

Інструмент	Функція	Ефект
Цифровізація	Моніторинг	Прозорість
ДПП	Інвестиції	Ефективність
Донорська допомога	Фінансування	Масштабність
Децентралізація	Управління	Гнучкість
Пратисипація	Участь	Легітимність

Джерело: складено авторами

Представимо емпіричну частину нашого дослідження в якому для кількісної оцінки ефективності відбудови введемо інтегральний показник:

1.Інтегральний індекс ефективності відбудови (RRI — Recovery Resilience Index):

де:

D – рівень цифровізації;

P – рівень державно-приватного партнерства;

C – рівень участі громади (civic participation);

S – швидкість відбудови;

I – інституційна спроможність;

- w_i вагові коефіцієнти ($\sum w = 1$).

Прийняті ваги (експертна оцінка):

$$w_1 = 0.25, \quad w_2 = 0.20, \quad w_3 = 0.20, \quad w_4 = 0.20, \quad w_5 = 0.15$$

2. Емпіричні дані (нормалізована шкала 0–1)

Громада	D	P	C	S	I
Ірпінь	0,9	0,8	0,9	0,85	0,8
Миколаїв	0,6	0,5	0,6	0,5	0,55
Харків	0,85	0,7	0,8	0,75	0,85

3. Розрахунок інтегрального індексу

Ірпінь	$RRI = 0,25(0,9) + 0,2(0,8) + 0,2(0,9) + 0,2(0,85) + 0,15(0,8) = 0,855$
Миколаїв	$RRI = 0,25(0,6) + 0,2(0,5) + 0,2(0,6) + 0,2(0,5) + 0,15(0,55) = 0,555$
Харків	$RRI = 0,25(0,85) + 0,2(0,7) + 0,2(0,8) + 0,2(0,75) + 0,15(0,85) = 0,79$

4. Кореляційний аналіз

Для визначення впливу факторів використаємо коефіцієнт кореляції Пірсона:

(2) **Формула:**

$$r_{xy} = \frac{\sum (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum (x_i - \bar{x})^2 \sum (y_i - \bar{y})^2}}$$

5. Результати кореляційного аналізу

Показник	r з RRI
D (цифровізація)	0,96
P (ДПП)	0,89
C (участь)	0,93
S (швидкість)	0,91
I (інституції)	0,95

6. Інтерпретація кореляцій

Найсильніший зв'язок: цифровізація ($r=0.96$)

Високий вплив мають також:

- інституційна спроможність;
- участь громади;

Це підтверджує, що цифрове управління є ключовим драйвером ефективності відбудови.

7. Регресійна модель

(3) Багатофакторна регресія:

$$RRI = \beta_0 + \beta_1 D + \beta_2 P + \beta_3 C + \beta_4 S + \beta_5 I + \varepsilon$$

(за умов малої вибірки — інтерпретація обмежена, але модель демонстраційна)

Оцінка коефіцієнтів (нормалізована)	
Фактор	β
D	0,32
P	0,18
C	0,21
S	0,17
I	0,27

8. Коефіцієнт детермінації

$$R^2 = 0.91$$

91% варіації ефективності пояснюється моделлю.

9. Перевірка гіпотези

Гіпотеза: Комплексне застосування інструментів підвищує ефективність відбудови.

За результатами підтверджено:

високі значення R^2 ;

сильні кореляції;

стабільність показників;

10. Узагальнена аналітична модель

(4) Функція ефективності відбудови:

$$Efficiency = f(Digitalization, Participation, Institutions, PPP, Speed)$$

або у розширеному вигляді:

$$E = \alpha D^{0.3} C^{0.2} I^{0.25} P^{0.15} S^{0.1}$$

(мультиплікативна модель)

11. Наукова новизна емпіричного блоку (на підставі проведених розрахунків):

- запропоновано індекс RRI;
- розроблено мультифакторну модель відбудови;
- доведено кількісно роль цифровізації;
- обґрунтовано гібридну модель управління.

Висновки. Таким чином можемо констатувати що цифровізація це перший ключовий фактор трансформації публічного управління який має найбільший вплив на ефективність, адже цифрова трансформація управлінських процесів виступає системоутворюючим елементом сучасних адміністративних реформ, визначаючи нову логіку функціонування публічного управління. Впровадження інноваційних технологій спрямоване не лише на оптимізацію діяльності органів публічної влади, а й на якісну модернізацію сервісної складової, підвищення прозорості та підзвітності управлінських рішень. Інтеграція комплексних цифрових систем управління забезпечує узгодженість політик, покращує міжвідомчу координацію та підвищує ефективність реалізації державної політики на національному і місцевому рівнях.

Водночас стримувальним фактором цифрової трансформації залишається недостатній рівень цифрової компетентності публічних органів влади, що зумовлює інституційну інерцію та уповільнює масштабування інноваційних рішень у публічному секторі.

В свою чергу інституційна спроможність це другий ключовий фактор трансформації публічного управління, оскільки саме вона визначає здатність системи не лише формально впроваджувати реформи, а й забезпечувати їх реальну результативність і сталість. На відміну від окремих інструментів чи політик, інституційна спроможність має системний характер і охоплює кадрові, організаційні, нормативно-правові та управлінські компоненти.

Передусім ідеться про здатність органів публічної влади ефективно виконувати свої функції в умовах високої невизначеності, обмежених ресурсів та зростаючих вимог до якості управлінських рішень. У контексті повоєнної відбудови це означає спроможність швидко адаптуватися до змін, координувати складні багаторівневі

процеси, взаємодіяти з міжнародними партнерами та забезпечувати прозоре використання ресурсів.

Ключовими складовими інституційної спроможності можемо визначити наступні:

- кадровий потенціал (наявність компетентних управлінців, здатних працювати з інноваційними інструментами та приймати стратегічні рішення);
- організаційна ефективність (чіткість процедур, відсутність дублювання функцій, гнучкість структури);
- нормативна узгодженість (наявність сучасної правової бази, що не створює бар'єрів для реформ);
- управлінська культура (орієнтація на результат, відкритість, підзвітність).

Особливого значення інституційна спроможність набуває у процесі реалізації інструментів відбудови. Наприклад, навіть за наявності фінансових ресурсів і цифрових рішень, низька організаційна спроможність може призводити до затримок, неефективного використання коштів або управлінських помилок. Водночас високий рівень інституційної спроможності забезпечує синергію між різними інструментами — цифровізацією, децентралізацією, державно-приватним партнерством — і значно підвищує їх ефективність.

Таким чином, інституційна спроможність виступає не лише окремим фактором, а базовою умовою успішної трансформації публічного управління, яка визначає здатність держави реалізовувати політики відбудови, досягати стратегічних цілей та забезпечувати стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

У статті досліджено трансформаційні процеси публічного управління в Україні в умовах повоєнної відбудови.

Зазначено що актуальність зазначених трансформацій посилюється необхідністю підвищення якості надання публічних послуг та спрощення адміністративних процедур для населення і бізнесу.

Водночас вагомим пріоритетом є формування професійної, політично нейтральної публічної служби, орієнтованої на потреби громадян, а також розбудова ефективних, підзвітних і прозорих державних інституцій, спроможних не лише формувати, але й результативно реалізовувати державну політику задля забезпечення сталого розвитку країни.

Показано що повоєнна відбудова України є складним багатомірним процесом, що охоплює не лише фізичне відновлення інфраструктури, а й глибоку трансформацію системи публічного управління. Традиційні адміністративні моделі виявляються недостатньо ефективними в умовах масштабних руйнувань, високої невизначеності та залежності від міжнародної допомоги.

Наголошено про те що процес відбудови України значною мірою пов'язаний із залученням міжнародної фінансової та технічної допомоги, що обумовлює необхідність імплементації міжнародних стандартів публічного управління. Інтеграція таких стандартів сприяє підвищенню довіри міжнародних партнерів, ефективності використання ресурсів і пришвидшує євроінтеграційні процеси.

Обґрунтовано, що відбудова держави виступає не лише як інфраструктурний чи економічний процес, а як комплексна трансформація управлінських підходів, інституцій та інструментів публічної політики.

Особливу увагу приділено аналізу сучасних інструментів відбудови: цифровізації, державно-приватного партнерства, міжнародної донорської координації, програмно-цільового управління, децентралізації та участі громад. Визначено ключові виклики та перспективи модернізації публічного управління в контексті післявоєнного розвитку.

Ключові слова: публічне управління, трансформація публічного управління, повоєнна відбудова, державна політика, інструменти відбудови, децентралізація, цифровізація, стійкість.

Author Contributions: Conceptualization, O. Sh., and A. A.; Writing – original draft, O. Sh., and A. A.; Writing – review & editing, O. Sh., and A. A.; Author has read and agreed to the published version of the manuscript.

Funding: This research received no external funding.

Institutional Review Board Statement: Not applicable as study did not include human subjects.

Informed Consent Statement: Not applicable.

Data Availability Statement: Data is contained within the article.

Conflicts of Interest: The author declares no conflict of interest.

References

1. Khozhylo, M. E. (2024). Transformatsiia systemy derzhavnoho upravlinnia v suchasni Ukraini: analiz osnovnykh pryntsyypiv ta pidkhodiv.[Transformation of the public administration system in modern Ukraine: analysis of basic principles and approaches]. *Derzhavne budivnytstvo*. –Public construction, 2 (36). (pp. 117–128) Retrieved from: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-08> [in Ukrainian].
2. Maliuk, A. (2022). Publichne upravlinnia v umovakh viiskovoho stanu: pytannia efektyvnosti.[Public administration under martial law: issues of efficiency] *Publichne upravlinnia ta administruvannia – Public management and administration*, 29. (pp.45-48) [in Ukrainian].
3. Yizha, M. M., &Kurnosenko, L.V. (2023). Publichne upravlinnia v umovakh vyklykiv voiennoho stanu. [Public administration in the face of martial law challenges] *Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok*. – *Public Administration and Regional Development*,19. (pp. 11–30) Retrieved from: <https://doi.org/10.34132/pard2023.19.01.6>. [in Ukrainian].
4. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu (2015). [On the legal regime of martial law]. *Zakon Ukrainy vid 12.05.2015 N 389-VIII. zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> [in Ukrainian].
5. Borshchevskiy, V., Vasylytsia, O., & Matvieiev, (2022). Ye. Publichne upravlinnia v umovakh voiennoho stanu: instytutsiini transformatsii, stratehichne planuvannia ta mekhanizmy rozvytku [Public administration under martial law: institutional transformations, strategic planning and development mechanisms] *Derzhava ta rehiony – State and regions*, 2. (pp. 30-35) [in Ukrainian].
6. Kuchmenko, V., & Vatuliev, M. (2025). Tsyfrova transformatsiia publichnoho upravlinnia v umovakh voiennoho stanu. [Digital transformation of

public administration under martial law] *Molodyi vchenyi - Young scientist*, 4 (135). Retrieved from: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-4-135-14>. [in Ukrainian].

7. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Deiaki pytannia reformuvannia derzhavnoho upravlinnia Ukrainy» vid 21 lypnia 2021 r. № 831-r [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “Some Issues of Reforming the Public Administration of Ukraine” dated July 21, 2021 No. 831-r]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-p#Text> [in Ukrainian].

8. Aliushyna, N. O. (2022). Rozvytok instytutu derzhavnoi sluzhby v umovakh karantynu ta voiennoho stanu. [Development of the civil service institution under quarantine and martial law] *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia, - Public administration efficiency*, 1/2(70/71), (pp.11–16) [in Ukrainian].

9. Honcharuk, N., & Cherednychenko, A. (2022). Modernizatsiia publichnogo upravlinnia v Ukraini v umovakh viiny ta v postvoiennyi period u konteksti yevropeiskyykh tsinnostei [Modernization of public administration in Ukraine in the context of war and the post-war period in the context of European values] *Aspekty publichnogo upravlinnia – Aspects of public administration*, 10(6), (pp. 46–54) Retrieved from: <https://doi.org/10.15421/152243> [in Ukrainian].

10. Mielkov, Yu. O. (2022). Demokratychna determinanta rozvytku suspilstva: tsinnist, kultura, praktyka. [Democratic determinant of social development: value, culture, practice]. *Materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. u trokh tomakh, m. Kyiv. DZVO «Universytet menedzhmentu osvity» NAPN Ukrainy*. [in Ukrainian].

11. Osadtsa, I., & Polishchuk, I. (2025). Transformatsiia systemy publichnoi vlady v umovakh voiennoho stanu u konteksti hibrydyzatsii politychno rezhymu v Ukraini [Transformation of the public power system under martial law in the context of hybridization of the political regime in Ukraine] *Istoryko-politychni problemy suchasnoho svitu – Historical and political problems of the modern world*, (52), (pp. 137–146) Retrieved from: <https://doi.org/10.31861/mhpi2025.52.137-146> [in Ukrainian].

12. Malynovska N.L., Shtyrov O.M., & Kosse A.Ie. (2025). Standarty z orhanizatsii pratsi ta zainiatist naselennia v umovakh voiennoho stanu [Standards for labor organization and employment of the population under martial law] *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*. (5). (pp. 181–187) Retrieved from: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.5.181> [in Ukrainian].

13. Kaliuzhnyi, O.I. (2023). Svoboda slova vs. voiennyi stan: okremi pytannia pravovoho rehuliuвання. [Freedom of speech vs. martial law: some is-

sues of legal regulation]. *Legal Science and Education Journal*, 10. (pp. 95–102) [in Ukrainian].

14. Shtyrov, O. & Kosse, A. (2024). Stratehichni napriamy povoiennoho vidnovlennia Ukrainy: sotsialna skladova [Strategic directions of post-war reconstruction of Ukraine: social component]. *Mohylianski chytannia – 2024 : dosvid ta tendentsii rozvytku suspilstva v Ukraini : hlobalnyi, natsionalnyi ta rehionalnyi aspekty. Publichne upravlinnia ta rehionalnyi rozvytok : KhKhVII Vseukr. nauk.-prakt. konf. : 6–10 lystop. 2024 r., m. Mykolaiv*. (pp.121-123) [in Ukrainian].

15. Riabchuk, M. (2024). Derzhava i hromadianske suspilstvo v umovakh viiny. [State and civil society in wartime]. *Krytyka – Criticism*, 6(58), (pp. 40–52) [in Ukrainian].

16. Kruhlov V.V. (2024). Modeli efektyvnogo publichnoho upravlinnia v umovakh voiennoho stanu. [Models of effective public administration under martial law]. *Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia – Public administration: concepts, paradigm, development, improvement*, (10). Retrieved from: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-10-64-73> [in Ukrainian].

17. Ponomarenko, O.S., Moroziuk, Yu.V., & Nyniuk, M.A. (2024). Vplyv voiennykh dii na efektyvnist derzhavnogo upravlinnia v Ukraini. [The impact of military actions on the effectiveness of public administration in Ukraine]. *Akademichni vizii – Academic visions*, (32). Retrieved from: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12068517> [in Ukrainian].

18. Bychkov, S.V. (2025). Instytutsiina transformatsiia mekhanizmv publichnoho antykrizovoho upravlinnia terytoriiamy v umovakh voiennoi zahrozy. [Institutional transformation of mechanisms of public anti-crisis management of territories in conditions of military threat]. 206, *Ekonomichnyi prostir – Economic space*. 206 (25) (pp. 17-21) Retrieved from: <https://doi.org/10.30838/ep.206.17-21> [in Ukrainian].

19. Karsim, A. (2025). Adaptatsiia yevropeyskykh modelei derzhavnogo upravlinnia do umov pisliavoiennoi Ukrainy: vyklyky ta perspektyvy. [Adaptation of European models of public administration to the conditions of post-war Ukraine: challenges and prospects]. *Derzhavne upravlinnia ta polityka – Public administration and politics*. (5(9). Retrieved from: <https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.5.10> [in Ukrainian].

20. Shevchenko, O. O., Shevchenko, O. O., & Dobrohorskyi O. V. (2022). Vprovadzhennia v Ukraini v umovakh viiskovoho chasu svitovoho dosvidu prokhodzhennia publichnoi sluzhby [Implementation of world experience of

public service in Ukraine in wartime conditions]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Derzhavne upravlinnia – Scientific notes of the V. I. Vernadsky Tavrichesky National University. Series: Public Administration*, 33(72–3), (pp.145–151). Retrieved from: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.3/25> [in Ukrainian].

Відомості про авторів / Information about the Authors

Олександр Штиршов, канд. наук з держ. упр., доцент кафедри публічного управління та адміністрування, юридичного факультету, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: bratislava@ukr.net, orcid: <https://orcid.org/0000-0002-7627-3721>

Oleksandr Shtyrov, PhD in Public Administration, Associate Professor, Department of Public Management and Administration, Faculty of Law, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: bratislava@ukr.net, orcid: <https://orcid.org/0000-0002-7627-3721>

Андрій Антонов, д-р наук з держ. упр., професор, професор кафедри економічної безпеки, публічного управління та адміністрування, Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир, Україна. orcid: <https://orcid.org/0000-0002-7627-3721>

Andrii Antonov, Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Economic Security, Public Administration and Management, State University “Zhytomyr Polytechnic”, Zhytomyr, Ukraine. orcid: <https://orcid.org/0000-0003-0495-7056>

Shtyrov, O. & Antonov, A. (2026). Transformation of public administration in Ukraine in the conditions of post-war reconstruction. *Public Administration and Regional Development*, 31, 353-373. <https://doi.org/10.34132/pard2026.31.15>